Resocijalizacija: #ZvukTišine

Provoditelj: Zajednica Pape Ivana XXIII
Godina provedbe: 2025

Kratki opis programa
Poboljšanje kvalitete života mladih smještenih u terapijskoj zajednici kroz stjecanje i razvoj znanja i vještina nužnih za samostalan život, te jačanje stručnih kapaciteta stručnih djelatnika u terapijskoj zajednici za rad s djecom i mladima s problemima u ponašanju kroz stjecanje novih znanja i vještina.

Sažetak programa
#ZvukTišine je program usmjeren povećanju kvalitete socijalnih usluga kroz povećanje dostupnosti usluga mladima s problemima u ponašanju i /ili problemom ovisnosti u terapijskoj zajednici te poboljšanju kvalitete života navedenih skupina. Osim toga potiče razvoj suradničkih odnosa različitih pružatelja usluga, jedinica područne i lokalne samouprave, ustanova socijalne skrbi, udruga, organizacija civilnog društva i različitih sustava. Program se provodi u partnerstvu s Gradom Vrgorcem i Hrvatskim zavodom za socijalni rad – Područni ured Metković, a na području Splitsko – dalmatinske i Dubrovačko – neretvanske županije. Programske aktivnosti usmjerene su izravno na 8 stručnih djelatnika terapijske zajednice, 15 odraslih volontera i 90 korisnika dobi od 16 do 30 godina kroz tri godine provedbe programa. Istovremeno aktivnosti programa usmjerene su na senzibiliziranje javnosti i povećanje tolerancije za prihvaćanje djece i mladih s problemima u ponašanju natrag u zajednicu nakon rehabilitacije, potiče se smanjenje socijalne isključenosti i siromaštva. Također, suradnjom s lokalnim samoupravama, ustanovama socijalne skrbi i drugim organizacijama potiče se razvoj mreže kontakata i pružatelja usluga koji imaju izravan utjecaj na smanjenje socijalne isključenosti djece i mladih s problemima u ponašanju.
Osnovne programske aktivnosti su: osposobljavanje za upravljanje motornim vozilom B kategorije, program učenja stranog jezika (Talijanski jezik), osposobljavanje za računalnog operatera, sportske radionice, psihoedukativne radionice, volonterske grupe, pomoć pri zapošljavanju, psihosocijalna pomoć i podrška, stručno usavršavanje i stručni skupovi. Dodatne aktivnosti programa su: održavanje motivacijskih grupa, izleti, promotivne aktivnosti, te evaluacija programa. Provedbom programskih aktivnosti očekuje se bolja kvaliteta života i veća razina samostalnosti i neovisnog življenja za 90 djece i mladih s problemima u ponašanju i/ili problemom ovisnosti. Djeca i mladi koji su korisnici usluga terapijske zajednice biti će uključeni u programe stjecanja znanja i vještina koje će im omogućiti veću razinu zapošljivosti, biti će potaknuti na prosocijalno ponašanje koje će im olakšati integraciju u primarnu lokalnu zajednicu nakon napuštanja terapijske zajednice, a stručni djelatnici terapijske zajednice steći će nova znanja i vještine, te se osnažiti za nastavak kvalitetnog rada s djecom i mladima s problemima u ponašanju.

1. Županije provedbe
Dubrovačko-neretvanska, Splitsko-dalmatinska

2. Voditelj programa
Gordana Cavicchi

3. Ciljevi koji se postižu programom
Opći cilj ovog programa je poticanje samostalnosti i neovisnog življenja mladih s problemima u ponašanju i/ili mladih s problemom ovisnosti koji se nalaze u Zajednici Pape Ivana XXIII čime potičemo razvoj izvaninstitucijskih socijalnih usluga na područjima na kojima nisu razvijene te osiguravamo regionalnu pokrivenosti izvaninstitucijskim socijalnim uslugama. Navedeni cilj programa ostvarit ćemo ispunjavanjem specifičnih ciljeva, a to su:

S1: Povećanje kvalitete socijalnih usluga kroz povećanje dostupnosti usluga mladima s problemima u ponašanju i /ili problemom ovisnosti u terapijskoj zajednici.

Navedeni posebni cilj ostvarit će se izvršavanjem svih predviđenih programskih aktivnosti koje za cilj imaju unaprjeđenje znanja i vještina mladih s problemima u ponašanju i/ili problemom ovisnosti. Proširivanjem spektra neformalnog obrazovanja i stjecanja znanja i vještina, kao što su polaganje ispita za upravljanje motornim vozilom B kategorije, stjecanje znanja stranog jezika, stjecanje znanja i vještine iz područja informatike, povećati ćemo kvalitetu naših usluga, a time i zadovoljstvo naših korisnika. Također, stručnim osposobljavanjem naših djelatnika ulažemo u znanja i vještine kako bi pravovremeno mogli i znali odgovoriti na potrebe korisnika te tako pruženu uslugu činiti kvalitetnijom.

S2: Poboljšanje kvalitete života mladih s problemima u ponašanju i/ili problemom ovisnosti.
Ovaj cilj ostvarit ćemo putem edukativnih radionica s ciljem informiranja i povećanja razine znanja i svijesti sudionika o problemima u ponašanju i problemu ovisnosti te jačanja zaštitnih čimbenika, povećanja životnih kompetencija sudionika, poticanja empatije prema drugima i jačanje pozitivne slike o sebi čime se stvaraju preduvjeti za kvalitetnije okruženje i razvoj produktivnijeg načina života. Nadalje, putem sportskih radionica i izleta poticati će se tjelesna aktivnost te osvijestiti važnost kvalitetnog iskorištavanja slobodnog vremena i uključivanja u sportske i rekreativne aktivnosti koje za cilj imaju prevenciju socijalnog isključivanja. Kroz aktivnost psihosocijalne pomoći i podrške, kod mladih s problemima u ponašanju i/ili problemom ovisnosti potaknuti će se razvoj i unaprjeđenje kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih, govorno-jezičnih, socijalnih i odgojnih vještina korisnika. Također će se aktivnostima cjeloživotnog učenja i stjecanja vještina (osposobljavanje za upravljanje motornim vozilom, informatičke vještine, znanje stranih jezika) te aktivnostima vođenja dokumentacije i pomoći pri zapošljavanju korisnicima povećati mogućnosti u zapošljavanju, samozapošljavanju i općenito samostalnom življenju i funkcioniranju. Volonterskim grupama korisnike će se potaknuti na prosocijalno ponašanje koje čini važan aspekt socijalnog ponašanja. Sve navedene aktivnosti za cilj imaju poboljšati kvalitetu života mladih s problemima u ponašanju i/ili problemom ovisnosti te poticanje njihove samostalnosti.

S3: Razvoj suradničkih odnosa različitih pružatelja usluga, jedinica područne i lokalne samouprave, ustanova socijalne skrbi, udruga, organizacija civilnog društva i različitih sustava.
Navedeni cilj ostvarit ćemo stručnim skupom, sa svrhom bolje informiranosti i senzibilizacije kako stručnih djelatnika, tako i javnosti o ponašajnoj problematici mladih. Osnaživanjem partnerstva udruge i ostalih lokalnih dionika u razvoju i provedbi programa na području Grada Metkovića i Grada Vrgorca, putem partnerstva i povezivanjem sa suradnicima i nositeljima javnih politika stvara se povezana mreža dionika za rad u području socijalne skrbi u našoj lokalnoj zajednici. Promocijom putem medija, sudjelovanjem u radijskim i televizijskim emisijama te ostalim promotivnim aktivnostima obuhvatiti će se donositelji javnih politika i zainteresirano građanstvo.

4. Indirektni korisnici obuhvaćeni programom

Broj: 10
Opis: Regionalna ili lokalna samouprava,Ustanove socijalne skrbi, Ruralno stanovništvo

5. Direktni korisnici obuhvaćeni programom

	Muškarci	Žene
Ovisnici u zatvorskom sustavu		
Ovisnici u terapijskim zajednicama/domovima za ovisnike	91	24
Ovisnici koji se nalaze u izvanbolničkom liječenju		
Ovisnici koji održavaju apstinenciju i nisu u nekom od oblika liječenja		
Ukupno	91	24

6. Dobna i spolna struktura korisnika programa

Dob	Muškarci	Žene	Ukupno
Do 14			
14-15			
15-19	4	4	
20-24	10	5	
25-29	18	4	
30-34	44	8	
35-39			
40 nadalje	15	3	
Ukupno	91	24	

7. Broj korisnika programa po županiji prebivališta

Županija	Muškarci	Žene
Zagrebačka		
Sisačko-moslavačka		
Karlovačka		
Varaždinska		
Koprivničko-križevačka		
Bjelovarsko-bilogorska		
Primorsko-goranska		
Ličko-senjska		
Požeško-slavonska		
Brodsko-posavska		
Zadarska		
Osječko-baranjska		
Šibensko-kninska		
Vukovarsko-srijemska		
Splitsko-dalmatinska		
Istarska		
Dubrovačko-neretvanska		
Međimurska		
Grad Zagreb		
Stranci		
Ukupno		

8. Podaci o stručnoj spremi korisnika

Stručna sprema	Muškarci	Žene
Nezavršena osnovna škola	0	0
Završena osnovna škola	13	6
Završena OŠ i tečaj za neko zanimanje (PKV)	0	1
Završena srednja trogodišnja škola (KV)	12	1
Završena srednja četverogodišnja škola (SSS)	57	11

Završena viša škola (VŠS)	1	0
Završen fakultet (VSS)	4	1
Još na školovanju (učenik ili student)	4	4
Ukupno	91	24

9. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: Provedena je procesna evaluacija, odnosno putem liste planiranih aktivnosti i broja sudionika praćeno je aktivno i uspješno provođenje aktivnosti. Također prikupljeni su evaluacijski upitnici kojima je ispitivano zadovoljstvo sudionika svojim sudjelovanjem, temeljeno na subjektivnoj procjeni.

Evaluacija učinka: Da

Metoda evaluacije učinka: Vrednovanje rezultata, odnosno željenih ishoda programa za korisnike, kao i njegov utjecaj na ispunjavanje ciljeva poziva mjeri se vanjskom evaluacijom od strane vanjskih evaluatora: prof.dr.sc. Neven Ricijaš, profesor na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, vl. obrta za savjetovanje i usluge RITZ, te dr.sc. Sabina Mandić, asistentica na Odsjeku za poremećaje u ponašanju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Prije početka provedbe programskih aktivnosti, izrađen je evaluacijski nacrt koji koristi kvantitativnu i kvalitativnu metodologiju, a podrazumijeva primjenu posebno kreiranih evaluacijskih upitnika po završetku programskih aktivnosti. Završetkom provedbe druge godine programa i statističkom obradom prikupljenih podataka, vanjski evaluator je izradio evaluacijsko izvješće s ključnim rezultatima, zaključcima i preporukama za nastavak provedbe evaluiranih aktivnosti.

Rezultati analize pokazuju značajne pomake u gotovo svim ispitivanim aspektima. Druga godina provedbe programa #ZvukTišine donijela je mjerljive i značajne pozitivne promjene u motivaciji, kompetencijama i psihosocijalnom funkcioniranju korisnika, uz visoku razinu zadovoljstva i korisnosti svih aktivnosti. Posebno su izraženi pomaci u području varijabli vezanih uz motivaciju i poslovni kontekst te financijsku pismenost koja doprinosi socijalnoj uključenosti, dok su identificirani izazovi u području edukacija vezanoj uz vođenje dokumentacije.

Najvažniji rezultati evaluacije: Vrednovanje rezultata pokazalo je značajne pomake u motivaciji korisnika za uključivanje u dodatne edukacije i osposobljavanja. Analiza podataka motivacijskih grupa (N=80) pokazuje da je 66.3% korisnika motivirano za dodatno obrazovanje, dok je 40% izrazilo konkretnu spremnost za uključivanje u program osposobljavanja za računalnog operatera. Većina korisnika (91.2%) navodi da su motivacijske grupe bile vrlo korisne, a zadovoljstvo atmosferom i ukupnim iskustvom ocjenjeno je visokim prosječnim ocjenama (4.29 i 4.37 na ljestvici odgovora od 1 do 5). Ovi rezultati ukazuju na visoku subjektivnu dobrobit i uspješnost motivacijskih aktivnosti u poticanju korisnika na rad na sebi i stjecanje novih vještina, što je ključno za njihovu reintegraciju u zajednicu i tržište rada.

U području psihosocijalne pomoći i podrške (N=58), korisnici su sve aktivnosti ocijenili vrlo korisnima (prosječne vrijednosti >4.16), a najznačajnijima su istaknuli radionice stručnjaka Zajednice (M=4.43), individualno savjetovanje (M=4.36) i psihoedukacije vanjskih suradnika (M=4.33). Čak 72.4% korisnika navodi da su im aktivnosti puno pomogle u postizanju željenih promjena, dok 89.7% ističe ključnu ulogu stručnjaka Zajednice u ostvarivanju pozitivnih promjena. Gotovo svi korisnici (93.1%) osjećali su se prihvaćeno i ugodno, što potvrđuje važnost kvalitetnih profesionalnih odnosa za uspjeh terapijskog procesa.

Radionice vezane uz prijavu za posao i pisanje životopisa (N=20) rezultirale su statistički značajnim povećanjem znanja i samoprocijenjene kompetentnosti korisnika za samostalno sastavljanje molbi i životopisa (T-test, $p<0.05$). Prije radionica, korisnici su imali nisku razinu sigurnosti u vlastite sposobnosti (prosječne vrijednosti 2.37–2.47 na ljestvici odgovora od 1 do 4), dok su nakon radionica te vrijednosti statistički značajno porasle. Zadovoljstvo svim aspektima radionica ocijenjeno je vrlo visoko (4.05–4.37), a sudionici su istaknuli povećanu spremnost za aktivno traženje posla nakon izlaska iz Zajednice.

Edukacija iz financijske pismenosti (N=10) pokazala je iznimno visoke rezultate: svi korisnici navode da su im individualni razgovori i pomoć u učenju bili korisni, a prosječne vrijednosti na Skali percipirane kompetentnosti prelaze 6.4 (na ljestvici odgovora od 1 do 7). Ovi podaci ukazuju na vrlo visok stupanj osposobljenosti za upravljanje osobnim financijama, što je ključan preduvjet za samostalno funkcioniranje nakon izlaska iz terapijske zajednice.

Radionice o vođenju dokumentacije nisu rezultirale statistički značajnim promjenama u znanju. S jedne strane, već je početna razina samoprocijenjenih kompetencija u ovom području umjerena do visoka, no i dalje postoji prostor za poboljšanje. Slijedom navedenog, potrebno je razmisliti o modifikacija plana i programa ove aktivnosti. Zadovoljstvo jasnoćom, korisnošću i primjenjivošću sadržaja bilo je vrlo visoko (M=4.21–4.53).
Psihoedukativne radionice vanjskih stručnjaka (N=21–24 po radionici) ocijenjene su vrlo visokim prosječnim ocjenama (4.10–4.90), a gotovo svi korisnici (95–100%) preporučili bi ih i drugima. Najveći učinak zabilježen je u području razumijevanja utjecaja grupe, samokontrole i strategija za prevenciju recidiva. Vanjski suradnici uvijek su dobrodošla aktivnost jer omogućuju korisnicima uvide, znanja i perspektive iz šireg dijapazona stručnjaka, područja i znanstvenih disciplina, što neosporno obogaćuje njihovo psihosocijalno funkcioniranje.
Sportske radionice (fitness, N=14) i izlet (Airsoft, N=18) također su ocijenjeni kao iznimno korisni za kvalitetno provođenje slobodnog vremena, poboljšanje mentalnog zdravlja i smanjenje socijalne isključenosti – svi sudionici izleta navode da bi se ponovno uključili i preporučili aktivnost drugima.
Stručni skup u Šibeniku (N=31) postigao je visoke ocjene svih aspekata (sve prosječne vrijednosti iznad 4.48 na ljestvici odgovora od 1 do 5), a sudionici su posebno istaknuli aktualnost tema, kvalitetu predavača i entuzijazam organizatora.
Vrednovanje rezultata, odnosno željenih ishoda programa za korisnike, kao i njegov utjecaj na ispunjavanje ciljeva poziva mjeren je vanjskom evaluacijom prema predviđenom nacrtu evaluacije a, rezultati su detaljno opisani u posebnom izvještaju o vrednovanju.

10. Evaluatori
Unutarnji i vanjski

12. Vrste usluga
Informiranje o programu i Mjerama aktivne politike zapošljavanja, Informiranje o nadležnim službama zaduženim za provedbu programa, Informiranje o mogućnostima samozapošljavanja i zapošljavanja u okviru udruga i zadruga, Informiranje o mogućnostima školovanja i povezivanje s nadležnim ustanovama za školovanje, Ostali vidovi informiranja, Uključivanje u programe školovanja, tečajeve i edukacije s ciljem povećanja stupnja zapošljivosti, Različite edukacije o mogućnostima samozapošljavanja, samopredstavljanja i slično, Organiziranje kreativnih radionica za ovisnike, organiziranje psiholoških i sociopedagoških grupa i grupa samopomoći te uključivanje rehabilitiranih ovisnika u druge društvene aktivnosti, Organiziranje različitih oblika pomoći pri zapošljavanju rehabilitiranih ovisnika, Zapošljavanje u okviru udruge/zadruge

13. Ostali vidovi informiranja
Educiranje stručnih djelatnika s ciljem unaprjeđenja usluge i pomoći korisnicima, edukativne radionice za roditelje korisnika u svrhu jačanja obiteljskog okruženja i olakšavanja resocijalizacije korisnika.

14. Ukupan broj ovisnika kojima su pružene usluge informiranja
Muškarci: 91
Žene: 24

15. Ukoliko ste provodili uključivanje u programe školovanja, tečajeve i edukacije s ciljem povećanja stupnja zapošljivosti, navedite vrste školovanja / edukacije te broj ovisnika
Vrsta školovanja / edukacije: Vrsta školovanja / edukacije: Profesionalno usmjeravanje i procjena radne sposobnosti, školovanje za zanimanje prodavač i kuhar
Muškarci: 11
Žene: 2

16. Ukoliko ste provodili različite edukacije o mogućnostima samozapošljavanja, samopredstavljanja i slično, navedite edukacije i broj ovisnika
Edukacije: Edukacije: Pomoć pri zapošljavanju: Dokumentacija i Pomoć pri zapošljavanju: izrada životopisa, molbe i

razgovor za posao, edukacije financijske pismenosti
Muškarci: 22
Žene: 12

17. Ukoliko ste provodili organiziranje kreativnih radionica za ovisnike, organiziranje psiholoških i sociopedagoških grupa i grupa samopomoći te uključivanje rehabilitiranih ovisnika u druge društvene aktivnosti, opišite aktivnosti i navedite broj ovisnika
Opis aktivnosti: Opis aktivnosti: Za korisnike smo organizirali provedbu psiholoških i grupa samopomoći u svrhu daljnjeg razvijanja životnih vještina neophodnih za uspješno uključivanje u život društvene zajednice. Različitim radionicama nastojali smo ojačati i pripremiti korisnike za moguće opasnosti i prijetnje u društvu. Poticali smo uključivanje korisnika na druge aktivnosti u lokalnoj zajednici te posjete i druženja s obitelji.
Muškarci: 91
Žene: 24

18. Ukoliko ste provodili organiziranje različitih oblika pomoći pri zapošljavanju rehabilitiranih ovisnika, navedite vrste pomoći i broj ovisnika
Vrste pomoći:
Muškarci:
Žene:

19. Ukoliko ste provodili zapošljavanje u okviru udruge/zadruge, navedite i opišite vrste zapošljavanja te broj ovisnika
Vrsta zapošljavanja i kratki opis:
Muškarci:
Žene:

20. Broj korisnika koji su ostvarili zaposlenje temeljem programa

21. Ukoliko ste provodili postpenalni prihvat, kratko opišite i navedite broj ovisnika
Kratki opis:
Muškarci:
Žene:

22. Ukoliko ste organizirali osnivanje stambenih zajednica za ovisnike, kratko opišite i navedite broj ovisnika
Opis strukture i rada stambene zajednice:
Muškarci:
Žene:

23. Ukoliko ste provodili druge oblike pomoći u rješavanju stambenih pitanja, kratko opišite i navedite broj ovisnika
Kratki opis:
Muškarci:
Žene:

24. Ukoliko ste provodili ostale oblike pomoći u resocijalizaciji, kratko opišite te navedite vrstu i broj ovisnika
Kratki opis:
Direktni i indirektni korisnici:
Muškarci:
Žene:

25. Broj ovisnika beskućnika uključenih u program Vaše udruge/terapijske zajednica/ustanove
Muškarci:

Žene:
Ukupno:

26. Opis ovisnika beskućnika prema nekim zajedničkim karakteristikama (prosječna dob, spol, socijalne i obiteljske prilike, zdravstveni status uključivši duljinu konzumiranja droga, razlozi beskućništva i slično)

27. Vrste usluga koje im je pružila Vaša udruga/terapijska zajednica/ustanova

28. Broj ovisnika koji su se bavili prostitucijom, a koji su bili uključeni u program Vaše udruge/terapijske zajednice/ustanove
Muškarci:
Žene:
Ukupno:

29. Opis ovisnika koji se bave prostitucijom prema nekim zajedničkim karakteristikama (prosječna dob, spol, socijalne i obiteljske prilike, zdravstveni status uključivši duljinu konzumiranja droga, razlozi prostitucije i slično)

30. Vrste usluga koje im je pružila Vaša udruga/terapijska zajednica/ustanova

31. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

32. Izvori financiranja
Vlastita sredstva (HRK): 52637,18 eura
Gradsko financiranje (HRK):
Županijsko financiranje (HRK):
Nacionalno financiranje (HRK): 37375,02 eyra
Drugi izvori (HRK):